

JAPANS BESLUIT TE CAPITULEREN

vond, mee, 'that', zo noteerde de *Secretary of the Navy*, James Forrestal, in zijn dagboek,

*'they had used the term 'Supreme Commander' . . . so that it would be quite clear that the United States would run this particular business and avoid a situation of composite responsibility such as had plagued us in Germany.'*¹

Het was een belangrijke wijziging van het beleid der Amerikanen: de bondgenoten aan wie zij tevoren medezeggenschap in alle aangelegenheden van het bezette Japan hadden toegedacht, werden uitgeschakeld.

Byrnes' tekst werd voorgelegd aan Londen, Tsjoengking en Moskou. De Britse en de Chinese regering hechtten er hun goedkeuring aan – in Moskou, waar beseft werd dat het Amerikaanse streven er op gericht was, de Sowjet-Unie te verhinderen in Japan-zelf invloed uit te oefenen, rezen er eerst moeilijkheden. Molotow verzette zich, Stalin besliste dat hij zijn verzet moest staken.

Er vonden geen bombardementen van Japan meer plaats, wèl werden door *B-29's* luchtpamfletten afgeworpen, inhoudend dat de keizer had beslist dat Japan zich moest overgeven. Die pamfletten wekten verwarring en deden verscheidene legerofficieren besluiten, het uiterste te doen om zulk een ongekende vernedering te voorkomen – de keizer, meenden zij, was kennelijk door kwalijke raadslieden omgeven; dan diende te geschieden wat zo vaak in Japans historie geschied was: die raadslieden moesten gedood en door andere vervangen worden!

In de ochtend van de 14de vond, weer onder voorzitterschap van de keizer, een bijeenkomst plaats waar al diegenen die in de nacht van de 9de op de 10de aan het beraad hadden deelgenomen, opnieuw aanwezig waren. De kloof was niet overbrugd. Wijzend op het Amerikaanse antwoord waarin stond dat de keizer aan de Geallieerde Opperbevelhebber ondergeschikt zou zijn en dat, anders dan van Japanse zijde gesteld was, dus wel degelijk afbreuk zou worden gedaan aan 'de prerogatieven van Zijne Majesteit als soeverein heerser', waren de minister van oorlog, de chef van de leger- en de chef van de marinestaf minder dan ooit bereid te capituleren. Weer besliste Hirohito. Hij deed dat in de aan iedere Japanner bekende woorden van zijn grootvader, keizer Moetsoehito, die, toen Japan in 1895, na zijn overwinning op China, onder druk van Rusland, Frankrijk en Duitsland Port Arthur en het schiereiland Liautoeng, beide door China al afgestaan, had moeten prijsgeven, gezegd had:

¹ *The Forrestal Diaries. The inner history of the Cold War* (1952), p. 95.